

AUGUSTIN

Zpravodaj farnosti svatého Augustina v Brně

září 2024

Konec léta strávili mladí (od 12 let) na faře v Březí u Osové Bítýšky.

foto: Vít Horník

Ochránkyně Brna – Panna Maria svatotomská

V roce 1645 bylo asi také horké léto a navíc kolem Brna hordy švédských dobyvatelů. Jejich generál Lennard Torstenson se už 4 měsíce snažil o dobytí města. Vždyť slíbil svým vojákům, že město dobude za 3 dny a Špilberk za 8 dní. Nepočítal s takovým odporem, ale město mělo geniálního velitele Ludvíka Raduita de Souches a mariánského ctitele, rektora jezuitské koleje P. Martina Sředu, jehož socha se nachází před jezuitským kostelem v Brně. A také kolem 1500 měšťanů, studentů a mušketýrů odhodlaných město bránit. Ale švédská armáda čítala profesionálních vojáků 30 tisíc. Všechno nasvědčovalo tomu, že obrana města je naprosté šílenství. Ale obránci měli poklad nejcennější, ikonu Panny Marie svatotomské, které se svěřovali. Věřili v její zázračnou pomoc. Panna Maria, zvaná Hodegetrie, tj. Pomocnice na cestě, se za ně přimlouvala, oni se statečně ubránili nesmírné přesile a na její svátek 15. srpna 1645 bylo vyčerpané město zachráněno.

Tuto zázračnou ikonu věnoval v roce 1356 kostelu Zvěstování Panně Marii (dnes kostel sv. Tomáše) na Moravském náměstí v Brně císař Karel IV., který ji

pravděpodobně dostal darem rok předtím, když byl korunován císařem říše římské. Již jako moravský markrabě chtěl vybudovat kostel a klášter, kde by bylo mauzoleum moravských markrabat. Toto později vybudoval jeho bratr Jan Jindřich spolu s kaplí pro vzácný obraz, který působil na diváka svým vážným sugestivním pohledem a cizokrajností. Panna Maria, přestože má na obraze dominantní postavení, zdaleka není tou nejdůležitější. Je „pouhým“ trůnem, na kterém sedí pravý a jediný vládce, její syn a Syn Boží Ježíš Kristus, „pravý Bůh a pravý člověk“. Proto má Panna Maria kolem hlavy řecký krácený nápis Meter Theu, tj. Matka Boží. Gesto její pravé ruky ukazuje na toto výjimečné dítě oblečené do královského šatu se svitkem v ruce, který je symbolem Písma svatého. Divákovi se tím zvěstuje: Je to Slovo Boha, Ježíš Spasitel a Bůh. Maria tedy pokorně odvádí pozornost od sebe a obrací ji ke svému dítěti. Jako by říkala své poslední slovo, které zachytil evangelista Jan: „Udělejte, co vám řekne“. Vždyť on je ta cesta, pravda a život. Tedy ta cesta, na níž nás má provázet životem.

...pokračování na str. 2

Slovo úvodem

Milí farníci,

tuhle se mě kdosi ptal, jestli chodím do kina, abych aspoň občas podpořil hospodaření diecéze. Měl na mysli, že Velký Špalíček se před časem stal jednou z dlouhodobých diecézních investic, a je tedy v zájmu mé budoucí mzdy, aby místní kino prosperovalo.

Ted' o prázdninách nešlo vymlouvat se na čas, tedy jsem se rozhodl investovat do své budoucnosti; tím víc, že se konečně našel i titul, nad kterým nebude nutno se pouze stydět. Mám na mysli nový český film režiséra Jiřího Mádlu „Vlny“. Asi jste ho zaznamenali, zpracovává události ruské okupace Československa v roce 1968. Film stojí za shlédnutí (dokonce byste ho měli vidět i vy, mladí přátelé...), byť hodnocení bude různé podle toho, jak kdo tyto události prožil.

Chci však reagovat na jednu krátkou scénu, která (jak jsem zjistil) vyvolala následně vícero reakcí: Během noci, kdy se v ulicích objevují tanky a lidé se všelijak burcují, se také věřící, svolání zvonem, scházejí v kostele a tam – z přijímače umístěného na oltář – poslouchají první rozhlasové informace. Kritika scénu prohlásila (asi pravdivě) za nereálnou, příliš patetickou a tak podobně. Já jsem při ní pocítil radost. Konečně jednou – vzácně – neslouží zobrazení lidí věřících jejich okamžitému zesměšnění...

Ale vraťme se k tomu rádiu na oltáři. Jako paralela pro určitý osvědčený a spolehlivý pramen poznání i povzbuzení to není špatné. My samozřejmě z oltáře neposloucháme nejnovější zprávy, nám odtud zaznívá Boží slovo. To svou sílu a pravdu nese přímo samo v sobě – a taky proměňuje každého, kdo mu s odvahou naslouchá. Stojíme-li na prahu nového školního roku, nezbyvá, než si přát, ať se nám to vždycky daří!

Váš farář
Petr Vrbacký

Stalo se

Při sbírce na splácení dluhů farnosti v neděli 28. 7. se vybralo 39 565 Kč.

~

Ve dnech 26. – 30. 8. 2024 proběhl farní tábor pro děti od 12 let pod vedením Víta Horníka a Petra Kotáska.

Pokřtěni byli:

7. 7. Jan Augustin Ohřál
13. 7. Albert Ignác Martinek
18. 8. Valérie Kallabová

Svatost manželství přijali:

27. 7. Kristýna Horáková a Jan Vichr

Pohřbeni byli:

8. 7. Zlata Rozehnalová (*1937)
22. 7. Anna Karlíková (*1927)

Zaznělo v kázání

Kdo z nás se alespoň pokusil porazit své vlastní běsy? *o. Petr Vrbacký*

Ježíš nám neslibuje snadnou životní cestu, (...) ale doprovázení na cestě a svou pomoc. *o. Petr Vrbacký*

Alžběta Ohřálová

Dne 24. 8. navštívilo mladší spolčo o. Josefa v olomouckém konviktu. Společně byli v lanovém centru a podívali se na Olomouc z ptáčích perspektivy (ze střechy konviktu).

...pokračování ze str. 1

Tato ikona, která je nejstarším obrazem u nás a která po slavné obraně a velkém vítězství nad přesilou byla prohlášena za Paladium (Ochránkyni) města Brna, začala být titulována také jako „Gemma Moraviae“, perla či drahokam Moravy. Ke slavné korunovací došlo v roce 1736 a tehdy byla ověněna dalším titulem: Thaumaturga (Divotvůrkyně).

Dnes tento výjimečný obraz opatrují augustiniáni na Starém Brně, stavitelé

a donátoři našeho kostela a také původní majitelé pozemků naší čtvrti. A tak úcta k Panně Marii svatotomské se rozšířila do nových domů, které se zde postupně stavěly, a kopie obrazu se nacházela v mnohých z nich. Je čas, abychom se i my přihlásili k ní, uctívali ji a nechali se jí provázet. Vždyť je i naší pomocnicí na cestě k Bohu.

Marta Laudátová

(Podle textu Ludvíka Kolka, který

vydalo Biskupství brněnské v roce 2008)

Vzpomínka na dobrého člověka a obětavého a poctivého varhaníka

S Petrem Machem jsem se poprvé setkal někdy v sedmdesátých letech minulého století. Zpíval jsem tehdy v kvartetu, které vedl jeho kamarád, interpretovali jsme především starou vokální hudbu a občas zpívali při mši svaté v některém brněnském kostele. On již řadu let varhaničil ve Velkých Němčicích. Každou neděli časně ráno vstával a jel vlakem do Němčic, kde hrával při dvou mších svatých a někdy hrál i v sousední obci. Asi v roce 1980 jsme se tam vypravili zpívat, farářem tam byl pozdější brněnský biskup o. Vojtěch Cikrle.

Od roku 1991 až do své smrti hrál v našem kostele. Pravidelně v neděli na sedmé a jednou za čtrnáct dní na deváté, kde se střídal se Zdeňkem Chvílou. Vstával každou neděli časně ráno a až z konce bystrckého sídliště, kde bydlel se svou manželkou, jezdil nejprve autem a později tramvají k nám. Byl výborným doprovodem nejen lidového, ale i sólového zpěvu, někdy doprovázel i sbor, např.

při půlnoční mši. Doprovázel rytmicky naprosto přesně a citlivě, podle gesta dirigenta, resp. sólového zpěváka. Sám nechtěl zpívat, často se na mne obracel, abych sehnal někoho na zpívání žalmu.

Nebyl introvert, ale poměrně těžce navazoval kontakty s druhými lidmi. A tak mnoho pravidelných návštěvníků kostela ho neznalo, zůstal pro ně neznámým člověkem, varhaníkem obráceným na kůru zády k nim.

Zemřel náhle v létě roku 2013, ve věku 59 let. Měl ve zvyku pracovat večer, pozdě do noci. Manželka, když vstávala ráno do práce, ho našla v pracovním mrtvého. V lednu letošního roku by se dožil sedmdesáti let.

Byl mi blízký jako dobrý, citlivý muzikant a dlouholetý kamarád a jeho smrt nás oba s manželkou hluboce zasáhla. Doufám, že teď hraje na nebeském kůru, doprovází andělské sbory a volá: „Blíží se žalm, sežeňte nějakého sólistu.“

Zdeněk Laudát

Augustin o smrti své matky

Jedna z významných chvílí našeho života může být smrt našich rodičů. Na čem nakonec záleží, o tom svědčil i Augustin ve svých Vyznáních při vzpomínce na smrt svaté Moniky:

Když se blížil den, kdy měla odejít z tohoto světa – ty jsi znal ten den, Bože, my jsme ho neznali – stalo se tvým skrytým řízením, jak jsem přesvědčen, že jsme já a ona byli sami, opření o okno, jímž bylo vidět do zahrady domu, v němž jsme bydleli. Bylo to v Ostii na Tibeře, kde jsme se, vzdálení vši vravy, po dlouhé namáhavé cestě zotavovali před odplutím. Rozmlouvali jsme tehdy o samotě velmi srdečně. Nedbali jsme na to, co bylo za námi, a byli jsme upnuti na to, co bylo před námi, a ptali jsme se spolu v přítomnosti pravdy, již jsi ty,

jaká bude věčná blaženost svatých, to, co oko nevidělo, co ucho neslyšelo, nač člověk ani nikdy nepomyslel, a naše srdce prahlo po nebeských vodách z tvého pramene, pramene života, který je u tebe. O těchto věcech jsem mluvil, i když ne tímto způsobem a těmito slovy. Ale ty, Pane, víš, že když jsme toho dne takto rozmlouvali a tento svět se všemi jeho radostmi ztrácel při tom rozhovoru pro nás cenu, ona tehdy řekla: „Synu, pokud jde o mě, už mě na tomto světě nic netěší. Co zde mám ještě dělat a nač tu mám být nevím, vždyť od tohoto pozemského života už nic nečekám. Jen pro jedno jsem si přála žít ještě nějakou chvíli na tomto světě: chtěla jsem vidět, dříve než umřu, že jsi katolickým křesťanem. A Bůh mi to dopřál v míře mnohem větší, neboť

mohu vidět i to, že jsi pohrdl pozemským štěstím a stal ses Božím služebníkem. Co tu mám ještě dělat?“ (...) A když nás viděla, že jsme smutní a zaražení, řekla: „Pochováte svou matku tady.“ Mlčel jsem a snažil jsem se zadržet pláč. Můj bratr však něco řekl, že by si přál, aby nezemřela v cizině, že by bylo pro ni lépe umřít ve vlasti. Když to uslyšela, pohlédla na něj s úzkostí a výčitkou, že mu záleží na takových věcech, potom se podívala na mě a řekla: „Slyš, co to říká.“ Brzy nato řekla nám oběma: „Pochovejte toto tělo kdekoli a nedělejte si s tím starost. Jen o to vás prosím, tam, kde budete, pamatujte na mě u oltáře Páně.“ A když sdělila, jak mohla, toto své přání, přestala mluvit, neboť nemoc se zhoršovala a působila jí utrpení.

Daniel Blažke

„Jako tvůrčí člověk věřím, že existuje univerzální krása.“ Rozhovor s Martinem Jakobsenem

Martin Jakobsen je sklářský designér, jehož sklenice získaly česká i zahraniční ocenění a některé jsou součástí depozitáře Moravské galerie. Popovídali jsme si s ním o jeho rodině, zapojení ve farnosti i o jeho práci.

Do kostela u sv. Augustina jste začal chodit před dvěma lety. Jako jeden z poznatků synody bylo, že není lehké se u nás ve farnosti začlenit. Je to pravda?

Myslím si, že je to individuální a záleží na ostychu. Přestože jsem introvert, nebylo složité začlenit se. Na základě výzvy v ohláškách jsem se při první návštěvě farní kavárny seznámil s Pavlem Jílkem a později s dalšími lidmi, především Karin Písařkovou, Davidem Mackem nebo Terezou Věžníkovou. Dvakrát jsme navštívili farní karneval, kde jsme potkali sympatickou rodinu Andreje a Anetky Mazúrových. Vloni byla moje manželka ve farnosti pokřtěná. Tehdy ji dokonce kontaktovala nějaká paní kvůli farnímu zpravodaji...

Ano, máte pravdu, Jarka Otradovcová o ní a ostatních, kteří byli loni na Bílou sobotu pokřtěni, psala do čísla, které vyšlo v červnu 2023. V kostele Vás však vídáme i se dvěma dětmi, je to tak?

Máme dva syny. Mladší Tim se narodil letos na jaře a starší Noe oslaví na podzim tři roky.

Jak se vlastně člověk může stát sklářským designérem?

Studoval jsem v Praze na UMPRUM a absolvoval několik zahraničních stáží, ale mám za to, že pracuji v oboru, v němž lze uspět i bez studia vysoké školy. Stačí k tomu zájem, vytrvalost a talent. Jsem přesvědčený, že smysl pro estetiku je dar od Boha, který nemá každý, a nelze jej studiem získat. Na rozdíl od vkusu, který je proměnlivý v čase. Jako tvůrčí člověk věřím, že existuje univerzální krása. Náhorně to vyjadřuje myšlenka Robina S. Sharmy: „Mistr se pozná podle toho, že dovede vytvořit věci tak, aby se nezasvěcenému oku zdály jednoduché.“

Vaše práce tedy spočívá v tom, že vyrábíte sklenice?

Stěžejní částí mé práce je spíš vymýšlení formy a technologického postupu. Samotná výroba probíhá ve sklářské dílně, protože tavení skloviny je tech-

Martin Jakobsen se svou manželkou Minh Thanh a synem Noe

nologicky a energeticky velmi náročné. Veškeré mé sklenice se však vyrábí ručně v českých dílnách. Ateliér, který mám nyní v Brně, slouží jako výstavní prostor a moje pracovna.

Kde se Váš ateliér nachází?

Na adrese Stavební 169/1, Brno-Trnitá. Je to v těsné blízkosti technické památky Mosilana.

Máte i internetovou prezentaci?

Ano, o mé práci se dozvíte více na www.jakobsendesign.com.

Proč jste si vybral zrovna tvorbu sklenic?

Zprvu jsem zkoušel pracovat s různými materiály. Začínal jsem návrhy plyšových medvídků nebo dětské židle. Poté mě jako téma zaujaly sklenice na víno, které se velmi podobají jedna druhé. Je to dáno technologickými postupy. Přišel jsem na zcela unikátní nápad sklenice na víno a nazval ji rEvolution. Díky velikému ohlasu jsem začal pracovat na dalších návrzích. Později pro věhlasné šéfkuchaře a špičkové restaurace na celém světě.

V čem je sklenice „rEvolution“ jiná?

Běžná sklenice na víno je rotačního tvaru a dá se rozdělit na dvě identické poloviny. Sklenice „rEvolution“ je průlomová v tom, že stereotyp výrobního postupu

přehlíží. Nejenže je svým tvarem ikonická, a tudíž nezaměnitelná, ale poskytuje i lepší čichový zážitek při pití vína. Díky zabrušovanému otvoru pod 45° úhlem se nos ocitá uvnitř sklenice, což poskytuje zcela nový vjem.

Jak sklenice vymýšlíte?

Tvořit kvalitní design vyžaduje obrazotvornost a emoce. Nápad se může zrodit při bdění, ale i silném prožitku; např. divadelním či hudebním představením. Často říkám, že mé sklenice jsou vyjádřením niterního fantazijního světa. Poslední novinku jsem pojmenoval „Heaven“ a je inspirována říšským jablkem, který symbolizuje vládu Krista nad světem. Fascinuje mě, jak často je tento symbol používán a zároveň mnoho lidí nezná jeho význam.

Zrovna v našem kostele máme tento symbol také na spoustě míst – především nad světly, na křítelnici, kazatelně, stojanech na věčné světlo. Dostal jste nápad na tuto sklenici u nás v kostele?

Ne, námět na tuto sklenici jsem si uvědomil při pohledu na kupoli katedrály Santa Maria del Fiore ve Florencii.

Sklenice „Heaven“

Sklenice „rEvolution“

Máte už na sklenici „Heaven“ nějakou zpětnou vazbu?

Některé hotely mají obavu sklenici zařadit do nápojového menu, protože jejich klientelu tvoří mezinárodní hosté s různými kulturními zvyklostmi a náboženstvím. Nikdy jsem ale nechtěl dělat to, co chce trh. Snažím se být autentický a doufám, že si mě zákazníci najdou. Několik sklenic se už prodalo a vypadají skvěle i jako čajové svícný nebo interiérová výzdoba.

Děkujeme Vám za rozhovor.

Gabriela Klašková

Farní diář

8. 9.	Fotbal ministranti vs. otcové
14. 9.	Farní pout'
15. 9.	Sbírka na bohoslovce
20. 9.	Farní invaze do Slavonic
-22. 9.	
29. 9.	Vzpomínková pobožnost u kříže v Krondlově ulici

Informace z farnosti

V sobotu 14. září se uskuteční farní poutní zájezd do Žďáru nad Sázavou. V programu je mimo jiné mše sv. v bazilice Nanebevzetí Panny Marie v bývalém cisterciáckém klášteře (nyní zámek Kinských), kterou bude celebrovat o. Miloslav Kabrda, a po ní prohlídka kláštera; odpoledne pak společná prohlídka kostela sv. Jana Nepomuckého na Zelené Hoře. Bližší informace jsou na vývěsce v kostele a také na formuláři přihlášky, kterou je možno si vyzvednout v sakristii. Termín odevzdání přihlášek je do 10. září, pokud nebude kapacita autobusu naplněna dříve.

V nadcházejícím školním roce (bude-li dostatečný zájem) proběhne v naší farnosti příprava na svátost biřmování. Minimální věk pro přijetí svátosti je 15 let, ale může být rozumné přijmout svátost i o něco později s ohledem na potřebnou lidskou i duchovní zralost dotyčného. Horní hranice pro přijetí svátosti není stanovena. Setkání biřmovanců by probíhala na faře buď v úterý nebo ve čtvrtek vždy po večerní mši svaté (rozhodnou sami biřmovanci).

K tomu dovoluete několik vět. Vyhlášení přípravy na biřmování obvykle v rodinách otevře frontovou linii mezi rodiči, event. prarodiči, tlačícími ty mladé k biřmování („v naší rodině to mají všichni“), a těmi mladými, hájícími svou svobodu a nezávislost („mně to nic neříká, chci se rozhodovat svobodně“). Ty první (mimořádně – kde bývají v takových chvílích křestní kmotři...?) tedy prosím: nabídněte nejdříve svědectví o tom, že jste s Bohem šťastní; a ty druhé poprosím: nezakrývejte slovy o svobodě vlastní lenost. Rozhodnutí je svobodné teprve po nabytí objektivních informací – za těmi si ale člověk musí jít. A víra mnohdy „nic neříká“ jen proto, že nedostala šanci promluvit...
Petr Vrbacký

Informace o sborech

Baví tě zpívat? Chceš poznat nové přátele? Těšíš se, až se po prázdninách zase sejdem?

Sboreček a sbor školních dětí začínají 15. září a schází se každou neděli po mši svaté v 9.00.

Sboreček je určen pro děti od 3 let do 2. třídy ZŠ.

- V místnosti vedle kanceláře.
- Vede ho Antonie Račanská.

Sbor školních dětí je pro všechny děti od 2. třídy ZŠ.

- V sále fary (1. patro).
- Vedou ho Marie Vichrová a Anna Horníková.

Smíšený chrámový sbor se schází každou středu od 19 hodin.

- V sále fary (1. patro).
- Začíná se zkoušet nový program.
- Zváni jsou všichni, kdo rádi zpívají.
- Sbor vede Pavel Kyncl.

Godzone tour v Brně

Stejně jako v loňském roce se i letos na podzim uskuteční v Brně dne 24. 10. evangelizační koncert v rámci Godzone tour – tour.godzone.sk.

Organizátoři prosí o pomoc s ubytováním dobrovolníků na 1–2 noci.

Dále se hledají dobrovolníci pro organizaci v Brně.

Invaze bude!

Přátelé, kamarádi! Zdravíme všechny v prázdninovém čase z Dačic, kde jsme navštívili o. Karla. Domluvili jsme se, že farní invaze (s pořadovým číslem 11, jestli se nepletu) by mohla být 20.–22. 9. (moc jiných termínů letos na podzim bohužel není). Je to sice „jen“ pátek (večer) až neděle, ale práce na sobotu jako vždy bude – jen se ještě neví, kde. Tak popřemýšlejte o své účasti a hlase se.

Pokud jste na invazi ještě nebyli, je nejvyšší čas s tím začít!

Zico, Jakub Šebek

P.S.: Úplně jsem zapomněl na nejdůležitější zprávu: o. Karel je čerstvým spolujeditelem zmrzlinovacího stroje! A v Dačicích je výborná pizzerie a burgrárna.

Farní ples

13. farní ples se uskuteční 23. 11. v sále biskupského gymnázia. Těšit se můžete na obvyklý program a kapelu „Zpěvuchtivé dámy“. Obdobně jako v předchozích letech prosíme o dary do tomboly.

Podrobnější informace budou upřesněny.

V případě, že máte zájem zapojit se do organizace plesu, kontaktujte manžele Klaškovy, Gabču (721 756 106) nebo Petra (724 594 954).

Brněnské biskupství otvírá své brány

Brněnské biskupství nás na svém webu (www.biskupstvi.cz) podrobně informuje o aktuálním dění v diecézi. Najdeme tam letní přesuny kněží do jiných farností, program obou našich biskupů, připravované akce a mnoho dalších informací. Zaujal mě především připravovaný první Pastorační veletrh brněnské diecéze určený všem, kteří chtějí být aktivní ve svých farnostech a komunitách. Sobota 19. října bude dle organizátorů patřit „společné inspiraci, novým pastoračním nápadům i diskuzi, jak zvěstovat víru dalším lidem“. Mottem akce je: „Církev bude radostná tehdy, když bude hlásat a žít evangelium“. Netradiční formou je představení

dění v diecézi formou videozpravodaje AŽNAVĚKY; na webu jsou dva díly. A hlavně – biskup Pavel spolu s generálním vikářem Pavlem v průběhu celého roku navštíví farnosti. Ne aby biřmovali a světili, ale aby debatovali s lidmi. Generální vikář k tomu dodává: „Cílem je taky otevřeněji komunikovat všechno, co se na biskupství a v diecézi děje. Snažíme se, aby lidé měli všechny informace, aby se mohli dozvědět, co chystáme a na čem pracujeme. A také my se jedeme zeptat, co koho pálí.“

Biskupství slibuje, že na podzim představí nový web, který bude přehlednější a bude mít dokonalejší vyhledávání.

Zdeněk Laudát

Augustin • 9. ročník, číslo 94. • Datum vydání: 1. září 2024 • Další číslo vychází 6. 10. 2024 (uzávěrka 24. 9.).

Vydává Římskokatolická farnost u kostela sv. Augustina, náměstí Míru 377/7, 602 00 Brno. Tisk: Beez Bee, s.r.o., Mlýnská 264/56, Brno.

Redakce: Daniel Blažke, Martin Holík (kaplan), Gabriela Klačková, Marta Laudátová, Jitka Matějková (korektorka),

Lukáš Meduna (grafik), Petr Vrbacký (farář), Alžběta Ohřálová, Jaroslava Otradovcová, Filip Šebek.

www.augustinbrno.cz • e-mail: zpravodaj@augustinbrno.cz • Určeno pro vnitřní potřebu farnosti.

Přijímáme náměty a příspěvky do dalšího čísla zpravodaje. Redakce si vyhrazuje právo příspěvky dle potřeby kráti a upravovat.